

לתגובות הערות: שגיא 054-6868199

זמני ת"א:

פְּנִימַת הַשָּׁבֶת: 18:37

יְצִיאַת הַשָּׁבֶת: 19:35

ר"ת: 20:11

לקבלת העלון במייל-

שלחו הודעה ל:

sagif_@walla.co.il

בס"ד עלון מס' 394 29.3.2019 - כב' אדר ב' תשע"ט

וְהוּא הוֹשִׁיעַ לְהוֹיָא בְּיָמָיו וּבְיָמָיו בָּנוּ

פְּרִשֶׁת - שְׁמִינִי - שֵׁבֶת פָּרָה

צרות או ביזיונות? הרב אלימלך בידרמן שליט"א

היה זה בבית אחת מנכדותיו של הצדיק הקדוש, ר' שלמה מזוועהיל זצ"ל. רעב כבד שרר בבית, הילדים הקטנים בכו מרוב מחסור, וההורים המסכנים ניסו להשיג בפרוטות שבידיהם מעט לחם וחלב שכבר עבר זמן טריותם. הילדים הלכו עם בגדים שזרקו השכנים, כשהנעליים שלרגליהם היו קרועות. עוף לשבת היה בגדר מותרות, וההורים המסכנים הרגישו כי הגיעו מים עד נפש. "איני יכולה יותר", בכתה האם, "הולכת אני להתחנן על נפשי אצל סבי הקדוש ר' שלמה מזוועהיל שיברכנו בישועה", אמרה ויצאה לעבר בית סביה הקדוש.

"סבא", בכתה בכי תמרורים, "המצב קשה מאד בבית, אין לנו מה לאכול. בבקשה, יפעל סבא בשבילנו ישועה שנזכה להאכיל את ילדינו כראוי". הסבא הקדוש, הביט בנכדתו באהבה ואמר לה: "לכי בהקדם אל הכותל המערבי ושפכי שם את ליבך לפני הבורא, והוא ירחם וישלח ב"ה ישועה".

הנכדה שידעה כי כל דבריו הם קודש קודשים, עשתה מיד את דרכה לכותל. והנה, בהגיעה אל רחבת עזרת הנשים ב'כותל' פרצה בבכי קורע לב כשהיא פורקת את המועקה הקשה שבליבה. "טאטע" (אבא), זעקה לפני הבורא, "ראה את ילדי הרעבים ורחם עלינו. כל הנשים שברחבת הכותל נבהלו מבכיותיה ולא ידעו מה אירע לה.

"גברת חצופה", צעקה לעברה אחת המתפללות "את מוכנה להיות בשקט?!

את מפריעה לכולן להתפלל. זה ממש חוסר דרך ארץ! תתביישי לך".

נכדת הצדיק לא התכוננה לקבל מטר ביזיונות שכזה, כשהיא רואה את כולם מביטות בה. לא היה לה מקום אחר ללכת, שכן באותם ימים היתה עזרת הנשים בכותל המערבי קטנה וצפופה עד למאד. ליבה נשבר עוד יותר, והיא פרצה בבכי נורא, שהרי מלבד מצבה, הרי שכעת אף מבזים ומביישים אותה לעין כל. "חוצפנית, תסתלקי מכאן", צעקה שוב אותה גברת "הכותל לא רק שלך!".

נכדת הצדיק הרגישה נורא, היא התביישה עד למאד, בפרט שאותה אשה צעקה עליה עד שנשמע קולה עד לרחבת הגברים. היא לא יכלה לסבול את הביזיונות יותר, ועזבה את המקום שבורה ורצוצה.

בדרכה לביתה, היא רואה על הרצפה דבר מוזר. היא מתכופפת ולהפתעתה היא מגלה מטבע 'נפוליאון זהב' – מטבע בעל ערך, היכול לפרנס משפחה גדולה במשך כחצי שנה. היא כל כך שמחה והחלה להודות לה' בדמעות של אושר על הישועה הגדולה ששלח לה ושמע את תפילתה.

בהתרגשות עשתה את דרכה מיד אל סביה הקדוש, על מנת לבשר לו על הישועה. "סבא", קראה "שמע ה' את תפילתי והושיעני וכבר מיד בדרכי מהכותל מצאתי מטבע 'נפוליאון זהב' יקר. אבל סבא – מדוע הייתי צריכה לעבור את הביזיונות והבושות שהיו לי בכותל לעיני נשים רבות. וכי לא היה מספיק שהייתי מתפללת בדמעות רותחות והיה ה' שולח לי את המטבע?".

חייך ר' שלמה מזוועהיל ואמר לה: "נכדתי, טעות חמורה בידך. את חושבת כי כיוון ששמע ה' את צעריך ובכייתך שלח הוא לך את המטבע היקר. לא ולא! – דעי לך, כי בכיותייך עלו עד לכסא הכבוד, ולכן החליטו להביא לך כתגמול מתנה גדולה ששמה "ביזיונות", אשר אדם הזוכה לביזיונות מנקים מעליו את כל הגזירות, האסונות והמחלות הרובצות עליו. תפילתך קרעה את השמיים, על כן שלח לך ה' ביזיונות כה חמורים שקרעו את גזירת העניות מעליכם. וכיוון ששתקת וקיבלת את הביזיונות באהבה, הרי שהתבטלה גזירת העוני ומיד מצאת את המטבע היקר. המטבע אינו תגמול על התפילה, אלא התגמול הוא ביזיונות, והמטבע הוא כבר התוצאה שלהם".

כתב האדמו"ר הקדוש, רבי משה לייב מסאסוב זצ"ל: "וכבר היה מעשה באיש אלוקים קדוש, אשר חרפו וביזהו אדם אחר לעיני הרבים. איש האלוקים שתק ודמם, ובסיום אמר למחרף: "ה' ישלם שכרך על כך שקרעת מעליי את גזר דין מוות שהיה עליי על ידי הביזיונות". לפי שעל ידי שמביישים את האדם לעיני כולם, הוא מרגיש נורא ומסמיק וממשיך לשתוק, הרי שבאותו רגע נמתקים מעליו כל הדינים והצרות שנגזרו עליו, וכולן נהפכים לחסדים וישועות.

על כן הזהיר רבות הצדיק הקדוש, ר' שלמה מזוועהיל זצ"ל: "יהודים יקרים, עשו חסד עם נפשכם ואל תשיבו מאומה למי שביזה או חירף אתכם, אף כי הדבר היה דוקר ופוגע כחרב. לפי שאינכם יודעים עד היכן מגיעה מעלת הביזיונות שעובר האדם ואינו משיב, שמציל הוא את עצמו מן המיתה ומכל מיני מחלות ואסונות שהיו אמורים לבוא עליו. אין סם ורפואה המשתווה אליהם, שאינם עולים דמים מרובים כשאר תרופות שבעולם אשר ספק מרפאות, וכאן ברגע אחד של שתיקה, עם כל הכאב, מנקה הוא מעליו את כל האסונות והצרות הרובצות על ראשו".

וכבר אמר בעל ה'בית אהרון' בשם הרמ"ק: "התשובה הגדולה והמעולה מכל התשובות שבעולם היא סבילת העלבונות והחרפות שמבזים אדם ברבים ומשמיצים את כבודו – שבאותו רגע מתכפרים כל עוונותיו".

וידם אהרן (יג)

מדוע לא נאמר וישתוק אהרן, למה הקפידה התורה לומר את הדבר בלשון דממה דוקא – "וידום אהרן"? פירש הגאון מאוסטרובצה זצ"ל: ארבע דרגות ישנן בבריאה: מדבר, חי, צומח ודומם.

המדבר, אם פוגעים בו, מטבעו הוא משיב פגיעה בחזרה, בדרך כלל באמצעות הדיבור, ויש להזהר ממנו.

החי, אם פוגעים בו, לדבר אמנם הוא אינו יודע, אך הוא עלול לתקוף את הפוגע בו, או לחילופין לברוח מפני הפגיעה.

הצומח אינו יכול לדבר וגם לא לברוח, אולם הפגיעה ניכרת עליו. אם כורתים את האילן, הרי שהחליף צורה וכולם רואים עליו שנפגע.

רק הדומם, מה שיעשו עמו – לא יראו עליו שום שינוי. זה "וידום אהרן" – לא הרגישו עליו מאומה!

זו דרגה מאד גבוהה, לקבל את הדין בשמחה, להאמין עד הסוף שמה שהקב"ה עושה הוא לטובה, ולברך על הרעה כשם שמברכים על הטובה. (ומתוק האור)

וידם אהרן (יג)

אם כתוב "וידום אהרן", המשמעות היא שאהרן היה צריך לומר משהו ונמנע מאמירתו. מה היה לו לומר? בענין זה מצאנו מדרש פליאה: "ומה הוי ליה לומר? זביון השמיני ימול בשר ערלתו", ביאר רבי יהונתן איבשיץ ב"יערות דבש" על פי מה שאמרו חז"ל (נדה לא ע"ב): "מפני מה אמרה תורה מילה לשמונה? שלא יהיו כולם שמחים ואביו ואמו עצבים". ביום השמיני האמא נטהרת מטומאת הלידה, וכולם שמחים יחד. טענה מעין זו יכול היה אהרן לטעון לפני הקב"ה: הרי היום הוא היום השמיני למילואים, וכולם שמחים כי השכינה שורה בישראל, ורק "אביו ואמו עצבים"? ואף על פי כן "וידום אהרן"!

וידם אהרן (יג)

מדוע נאמר וידום אהרן ולא ויחריש וכדומה?
אלא אומר ה'חפץ חיים': בן אדם, גם כשהוא מחריש, אפשר להכיר את מצב רוחו מתוך הבעת פניו. לעומת זאת על דבר שהוא "דומם" אי אפשר להכיר בו ולא כלום, ואין ברו מוכיח על תוכו בכלום. כאשר קיבל אהרן עליו את הדין באהבה, היה הוא בחזקת "דומם", שלא היה ניכר עליו אף שמץ של אבילות. (טללי אורות)

ומסופר שפעם אחת בא הרב החסיד ר' ליפמן מראדומסק, חתנו של האדמו"ר ר' שלמה מראדומסק בעל "תפארת שלמה", לבית האדמו"ר ר' מנחם מנדל מקוצק, שאל אותו הרבי מקוצק, אם יודע הוא איזה דברי תורה מחמיו ז"ל, והשיב שהוא יודע. דרש הרבי מקוצק שיאמר לפניו איזה דבר, אמר לו אותו חסיד: חותני הצדיק אמר: באהרן כתוב "וידום אהרן", וזוהי מדרגה גדולה, אבל דוד המלך עליו השלום הרחיק לכת למדרגה גבוהה עוד יותר, והוא אמר: "למען יזמרך כבוד ולא ידום", שבעת צרה עוד היה מנגן ומזמר. כששמע הרבי מקוצק דבר זה הפליג אותו מאד, ואמר כי היטיב אשר דיבר.

ממתק לשבת – הרב נחמיה וילהלם שליט"א

שבנו בסעודת שבת בבית חב"ד בבנגקוק לפתע נכנס בריצה אחד המטיילים וסיפר שיש מטיילת, שרכב פגע בה ממש מול בית חב"ד, היא נפלה והתעלפה ולא מצליחים להעיר אותה, רצתי מהר למטה בדרך שאלתי אם מישהו מכיר אותה, אם יודעים אם היא ישראלית, אף אחד לא ידע לומר לי. יצאתי מבית חב"ד ומיד ראיתי שזו מישהי שאני מכיר, היא הייתה אצלנו כמה ימים קודם לכן, ידעתי איך קוראים לה, פניתי אליה בשם והיא התעוררה מיד, כמה מהישראלים שעמדו שם לקחו אותה ופינו אותה לבית רפואה. וברוך השם אחרי כמה שעות היא חזרה אלינו בריאה והכל היה בסדר. במוצאי שבת, פונה אלי אחד מבעלי החנויות המקומיים ואומר לי אני חייב להגיד לך שהערבות ההדדית שלכם מדהימה אותי תמיד, היום במקרה ראיתי את התאונה וראיתי שכל הישראלים שעברו באזור עצרו מיד לעזור לה, הם לא ידעו מי היא, לא ידעו שהיא ישראלית וישר עזרו לה, וכל המקומיים וכל התיירים שעברו כולם המשיכו ללכת ואפילו לא עצרו הערבות הזו מרגשת ומדהימה.

בפרשת השבוע אנחנו קוראים על הקמת המשכן, שבעה ימים אהרון ובניו מקימים את המשכן כל יום ועדיין השכינה לא שורה, הם לא יודעים האם השכינה לא שורה בגלל שהם לא בסדר, אהרון אומר אולי בגלל שהשתתפתי בחטא העגל למרות שזה היה בעל כורחי, אולי לכן השכינה לא שורה, מגיע היום השמיני ומשה מתפלל ואומר: "זיהי נועם השם אלוקינו עלינו". הוא מתפלל שתשרה שכינה במעשה ידיהם והשכינה שורה, אז כולם רואים שמעשי ידיהם רצויים ושאהרון הוא הכהן הגדול. משה רבינו לכאורה היה אמור לקנא, לא הבנים שלו נבחרו לכהנים גדולים, דווקא אחיו והבנים של אחיו הם הכהנים, אבל משה רבינו מקבל את זה באהבה ומתפלל להצלחת אחיו.

משה רבינו מלמד אותנו עד כמה צריכה להיות אחווה בין אחים כבר מהרגע הראשון כשהקב"ה פונה למשה ואומר לו לגאול את עם ישראל הוא אומר לו "אהרון אחיך יהיה נביאך", משה מקבל את זה ומבין שזה מה שצריך להיות, הם נותנים לנו דוגמה איך צריכה להיות אהבה ואחווה בין אחים.

יהי רצון שנזכה ללמוד ממשה ואהרון להיות באהבה ואחווה אמיתית ובזכות האהבה שבתוכנו, בזכות האחדות שבתוכנו נזכה לגאולה שלמה שתבוא בקרוב ממש, שבת שלום.

זכות דברי התורה בעלון יעמדו:

בע"ה זיווג הגון: עוז בן מרים, לירון בן פנינה, אפרת בת מוזל, נועה בת יעל, קרן בת רחל, עדן בת גילה.

לזרע בר קיימא: מוריה בת אורנה, מורן בת רותי, קורל בת סיגל. לפרנסה טובה: שגיא בן מרים, מורן בת רותי, לירון בן פנינה.

לרפואה שלמה: ציפורה בת מורוור, ציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה, יוסי בן ציפורה, יוסף בן ציפורה, עזיזה בת שוליקה, שולה בת עזיזה.

לעילוי נשמת: אביגיל בת מרים ז"ל, אהרון רפאל בן רבקה ז"ל, בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל, בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל, מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת מרים ז"ל. ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשולי בן רפאל ז"ל, חנה בת שמחה ז"ל, דוד אמנו בן מוזלה ז"ל, משה בן שושנה ז"ל, שרה רוסיקו מנשרוב בת תמר ז"ל, זקלין לוי בת מסעודה ז"ל, יוסף בעדאש בן נוארה ז"ל, ירושה בת רות ז"ל, זהרה ואסתר ושמחה ומכלוף בר חנינה למשפחת בן שבת ז"ל, אברהם בן חנה וזבולון הכהן ז"ל, אסתר בת מרים ז"ל, רות בת יוכבד ז"ל.